

นิทานสุภาษิตจีน (109) 成语故事 (一百零九)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 爱鹤失众/愛鶴失衆 ài hè shī zhòng อ้าย ห้อ ฉือ จ้ง คำว่า 爱/愛 ài อ้าย แปลว่ารัก ชอบ คำว่า 鹤/鶴 hè ห้อ แปลว่า นกกระสา 失 shī ห้อ แปลว่า สูญเสีย 众/衆 zhòng จ้ง แปลว่าผู้คน ฟุ้งชน มวลชน เมื่อรวมกันแปลได้ความว่า มัวแต่ลุ่มหลงกับการเลี้ยงนกกระสา จนเสียผู้คนผู้รักดี หรืออาจแปลว่า ได้้นกกระสา เสียชาวประชา

จีนในยุคสมัยชุนชิว 春秋 Chūn Qiū (ก่อน ค.ศ.770-476 ปี) ช่วงที่ประเทศจีนในยุคนั้น แรกออกเป็นประเทศใหญ่เล็กมากมาย ในยุคนั้นมีรัฐเล็ก ๆ รัฐหนึ่งชื่อรัฐเว่ย์ 卫国/衛國 Wèi Guó มีเจ้าผู้ครองนครรัฐสืบทอดต่อกันมาจนถึงรุ่นที่ 18 เจ้านครรัฐนี้มีนามว่า เว่ย์ อี้ กง 卫懿公/衛懿公 Wèi Yi Gōng ก็มีเรื่องราวเกิดขึ้นมากมายกับนครรัฐแห่งนี้ จนรัฐนี้แทบสิ้นเลยทีเดียว เว่ย์ อี้ กง เกิดมาในครอบครัวชนชั้นปกครอง ตั้งแต่เล็กก็มีแต่ผู้คนคอยเอาใจ ตามใจ และอยู่อย่างมีความสุข ใช้ชีวิตอย่างหรูหรา จึงไม่เคยได้สัมผัสถึงความทุกข์ยากของประชาชน และตัวเองก็ไม่เคยเลยแม้แต่จะก้าวออกจากวังเพื่อไปเยี่ยมเยียนประชาชน ดังนั้นเมื่อยามได้ขึ้นเป็นใหญ่ เป็นผู้ปกครองไพร่ฟ้าแล้ว เขาจึงทำงานไม่เป็น ไม่รู้ว่าอะไรคืองานประเทศชาติ และแบ่งความหนักเบาของงานไม่เป็น แดงเมื่อได้เป็นใหญ่แล้วก็ยิ่งวันๆแสวงหาแต่ความสุขสำราญ จนเหล่าข้าราชการที่เป็นห่วงบ้านเมืองพากันเอือมระอาอย่างนัก ไม่เพียงเท่านั้น เขายังนิยมชมชอบการเลี้ยงนกกระสา นับวันเขายิ่งหลงใหลนกกระสามากจนแทบเรียกได้ว่าเพี้ยนหนัก เพราะไม่เพียงเลี้ยงนกกระสาเพื่อความบันเทิงเท่านั้น เขายังมีการแต่งตั้งตำแหน่งให้กับนกกระสา บังคับให้ผู้คนเรียกนกกระสาตามยศถาบรรดาศักดิ์ ที่ได้รับการแต่งตั้ง จนเหล่าขุนนางยากจะเข้าใจได้

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ขุนนางและแม่ทัพนายกองที่เก่งกล้าทั้งหลายของรัฐเว่ย์พากันตีตัวออกห่าง บ้างก็ลาออก บ้างก็ไปอยู่เสียกับรัฐอื่น ทำให้รัฐเว่ย์นับวันจะอ่อนแอลงไปเรื่อยๆ สถานการณ์ของรัฐ

(ที่มาภาพ <https://baijiahao.baidu.com>)

เว่ยยอมหนีไม่พ้นสายตาของกลุ่มชนชาติอื่นๆ หรือรัฐอื่นๆ ที่จ้องจะยึดเอาเมืองอยู่แล้ว หนึ่งในนั้นก็คือเผ่าตี้ 狄人 dī rén ตีเหริน แห่งทางเหนือ ซึ่งนับวันมีแต่จะเข้มแข็งขึ้นเรื่อยๆ เมื่อสงบหวะที่รัฐเว่ยวุ่นวาย และอ่อนแอ จึงนำกำลังเข้าบุกโจมตี บรรดานายทัพนายกองหน้าด่านทั้งหลายของรัฐเว่ยต่างแตกทัพหนีเอาตัวรอดกันไปหมด ทำให้ข้าศึกบุกประชิดเมืองหลวงเข้ามาเรื่อยๆ ถึงตอนนี้เว่ยอี๋ กง เริ่มกังวลและเกิดความหวาดกลัวขึ้นมาแล้ว จึงส่งระดมพลและนำกำลังออกไปด้านข้างศึกด้วยตนเอง แต่เหล่าขุนนางนายทัพนายกองทั้งหลายไม่มีจิตใจที่จะรบอย่างจริงจัง บ้างก็หนีทัพไป โดยพวกเขาได้แต่พูดว่า ในยามปกติท่านก็เลี้ยงดูเหล่าคนกระสาเหล่านั้นอย่างดี แต่งตั้งตำแหน่งให้ใหญ่โต ถึงตอนนี้แล้ว ท่านก็จงใช้คนกระสาเหล่านั้นออกรบเถอะ เมื่อเป็นเช่นนี้ กองทัพของเว่ยอี๋ กง จึงถูกตีแตกอย่างง่ายดาย เว่ยอี๋ กงก็ตายในสนามรบ ต่อมาผู้คนจึงเอาเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับเจ้านครรัฐเว่ยอี๋ กงกล่าวเป็น สุภาษิตว่า ได้คนกระสา เสียชาวประชา

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 不务正业的人, 将会失去群众的拥护。

成語比喻: 不務正業的人, 將會失去群眾的擁護。

Chéngyǔ bǐyù: Bú wù zhèngyè de rén, jiāng huì shīqù qúnzhòng de yōnghù.

เสียงหฺวี ปี่ยวี่: บู่ อู่ เจิงเย่ เตอะ เหริน, เจียง หุย ฉือชวี ฉวินจิง เตอะ ยงหู่

สุภาษิตเปรียบว่า คนที่ทำการใดๆอย่างไม่สุจริต สุดท้ายก็จะสูญเสียมวลชนสนับสนุน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

有些人有了权利后就容易忘本, 如爱鹤失众, 最终失去了同事对他的信任。

有些人有了權利後就容易忘本, 如愛鶴失眾, 最終失去了同事對他的信任。

Yǒu xiē rén yǒu le quánlì hòu jiù róngyì wàngběn, rú ài hè shī zhòng, zuìzhōng shī qù le tóngshì duì tā de xìnren.

โหย่ว เชีย เหริน โหย่ว เลอ ฉเวียนลี่ ไห้ว จิว หรงอี๋ ว่างเบิ่น, หรู อ้าย เห้อ ฉือ จิง, จุยจิง ฉือชวี เลอ ถงฉือ ตู่ย ทา เตอะ ชินเริ่น

คนบางจำพวก เมื่อมีอำนาจแล้วก็มักลืมตัว เหมือนดังได้คนกระสา เสียชาวประชา สุดท้ายก็ไม่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง